

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön
Előzetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 3 kor. Egész évre 40 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréskelt árjegyzék szerint számít föl.

Mezőgazdaság és nagyipar.

Röviddel ezelőtt az egész magyar sajtóban felhangzott a merkantilizmusnak az agrárizmussal való kibékülésének a híre. Az a körülmény, hogy a kereskedelmi tárca költségvetésének előadója az agrárizmus egyik oszloposa, a k f a l v a i Géza lett s a földmívelési budget előadójaként Papp Géza szerepelt, megerősíteni látszott ezeket a híreket.

Az e fölötti örömet azonban korainak vagy legalábbis túlzottnak kell tartanunk, mert sajnos, a békülésnek jelei még nem igen mutatkoznak és úgy látszik, hogy az a bizonyos harmonia egyelőre még nagyon kétséges.

A mezőgazdaság érdekeinek képviselői ugyanis sehogysém tudnak megbarátkozni a magyar nagyipar eszméjével. Esmének mondjuk, mert hiszen az ellenzők is jól tudják, hogy nekünk nagyiparunk még nincs, a mi azonban nem akadályozza agráriusainkat abban, hogy ezt a nem létező nagyipart folyton támadják.

Már pedig a fejlődő magyar nagyipar elleni támadások éppen az agrárizmusnak ártnak legtöbbit, mert ezáltal lett nyilvánvalóvá, hogy külföldi minta után dolgoznak és javszékelnek ami agráriusaink anélkül, hogy a speciális helyzetünkkel számot vetnének.

Azt, hogy Magyarország par excellence földmívelőország, annyit hangoztatják széltében-hosszában, hogy ugyancsak meghallhatta mindenki. Pedig ennek az igazságnak folytonos hangoztatása immár felesleges. Nem vonja kétségbe józanész ember amúgy sem.

A mezőgazdaság helyzete súlyos, a kis- és középbirtokosság pozíciója sem nagyon irigylendő, de hát mind ezeknek a bajoknak a még nem is létező nagyipar mégsem lehet az okozója.

Szálljanak magukba mindazok, akik az agrár érdekek lanszirozásával az ország gazdasági erejének csökkenésére törekcsenek és fontolják meg, hogy a magyar nagyipar a mezőgazdaságnak még eddig semmiben sem volt ártalmára.

A régibb időkben magyar nagyiparnak a nyomait sem találjuk seholsem. A mezőgazdaság évszázadokon át egyedül állott, mint a nemzeti boldogulás legfőbb gazdasági tényezője, de a mezőgazdaság monopóliuma nem vitte előre az ország gazdasági és kulturális állapotát.

A mezőgazdaság ugyanis önmagában nem képes boldogítani és felvirágoztatni egy olyan nemzetet, mint a magyar, mely a nyugati kultúra jegyében él s a modern állam igényeivel akar lépést tartani. Nem igaz tehát, hogy a nagyipar idegen búzát, idegen marhát, idegen bort akar fogyasztani, hanem keresi egyszerűen a megélhetés és versenyképesség feltételeit. A megélhetésért való küzdelem agráriusoknak meg kellene becsülnie, mert az ő viaskodásuknak is tulajdonképp ez a cége.

A kereskedelmi és vámszerződés-ek ideje veszedelmesen közeledik. Fell kell rázni ezt az országot gyászos tétlenségéből. Nagy érdekek forognak kockán, melyeket nem lehet és nem is szabad frakciók prédájául odavetni.

A mezőgazdaság felvirágozását valamennyien óhajtjuk. De szintűgy szükségünk van viruló iparra és kereskedelemre is. A földbirtokot nem ezek tették tönkre a multban és nem is fognak ártni a jövőben. Ha pedig minden áron kutatni akarjuk a földbirtok mobilis voltának okait, úgy vizsgáljuk inkább a francia meg a külföldi ipar fellendülésének körülményeit. A külföldi gyárosok milliói jórész magyar filléreknak köszönhetik létrejöttüket.

A földmíveléstűgyi vita tárgyalásából a kereskedelem és az ipar egyaránt tanulságot merithet arra nézve, miként kell komoly érdekekért sikra szállani.

Tömörüljenek tehát és küzdenek nyiltan érdekeikét, mert az ő érdekek teljesen azonosak az ország érdekeivel. A mezőgazdaság fentarthat ugyan primitív alapon nyugvó országot, de nagygyá és gazdaggy azt csak fejlett ipar és kereskedelem teheti.

Miket mesél a telekkönyv. Kifogyhatatlanul sok az anyag, amiről a közéletben, közkérdésekben beszélni lehet. Itt van például a telekkönyv. Milyen érdekes, vonzó dolgokat mesél az nekünk. Kicsordul a könyv a magyar ember szeméből mélyseges keserűségében, ha a telekkönyv meséit hallgatja. Mert nagyon szomorú, nagyon bűs mesék ezek, amiket elmond; sok ezer jó magyar pusztulásánál, nyomorról, szegénységről, földönfutásról, kivándorlásról beszélnek nekünk a mi telekkönyveink.

Hallgassuk meg a meséket.

A mult esztendőben 492615 bitokvásárlás történt Magyarországon. Éppen 105 ezer-

rel több, mint még 1891-ben, tehát tíz évvel ezelőtt. Ha mindez rendes adásvétel útján történt volna, nem lenne semmi baj. Csak-hogy beleszólt ebbe a dologba a szomorú dobszó is.

1898-ban például még csak 18070 esetben cserélt végrehajtás útján gazdát a birtok 1899-ben már 19920 esetben ütötték meg a dobót a gazdák portája fölött. Egyszóval 1899-ben közel húszszer gazdamentünk re tejjel-mézszel folyó magyar hazában, melyről még vagyon írva, hogy: itt élnek, halnod kell.

Szomorúan érdekes voltáért ki lehet kutatni azt is, hogy az utolsó tíz esztendőben milyen mértékben haladt előre és fokozódott a birtokosok romlása. Ime az árverések kimutatása:

1891-ben egyedül az anyaországban árverésen eladtak tízenegyezerkilencszázhetszennyolc birtokot.

1892-ben 15 ezer 109 birtokot,
1893-ban 15 ezer 365 birtokot,
1894-ben 14 ezer 932 birtokot,
1897-ben 18 ezer 857 birtokot,
1898-ban 18 ezer 070 birtokot,
1899-ben 19 ezer 930 birtokot.

Ezek a számok minden beszédnél meggyőzőbben mutatják ki, hogy a tönkremenő gazdák száma esztendőről esztendőre szaporodik, 1891-től 1899-ig nem kevesebb, mint 147 ezer gazdának a földjét árverezték el a boldog hazában. Hogy aztán az ilyen tönkrement gazdanépből mi lesz: ezt könnyű kitárlálni. Vagy éhen pusztulnak, vagy kivándorolnak, vagy elszegődnek a gyárba napszamosnak, az uradalmakba munkásnak, cselédnek.

Amde nemcsak a telekkönyv meséi nekünk a magyar nép szomorú romlását. A nagy és kis bankok, nagy és kis hitelintézetek, takarékpénztárak könyvei is tudnának arról nem egy bánatos nótát zengeni. A magyar földön ezer milliónyi teher van. Ritka mint a fehérhólló az a gazda, aki valamelyik pénztézetnek nem tartoznék. Ime csak egy-két adat:

A magyar hitelintézeteknél 1899. év elején 163 millió korona értékű jelzálogkölcson állott fenn. Az év folyamán 18 millió korona újabb kölcsönt folyósítottak.

Az osztrák és magyar bank pedig az 1899. év végéig 261 millió korona jelzálogkölcson adott ki magyar területen. Ebből házakra 59, — jószágokra 185 millió.

Kisbirtokra pedig 16 millió koronát. Ez a kimutatás persze nem teljes.

Igy halad évről-évre a pusztulás folyamata, amely 100.000-nyi magyart juttat koldúsbokra. E megdöbbentő adatokkal szemben nem nevétséges-e, ha tényészbikáról, selyemtenyészésről, segélypénztárokról s ilye

dolgokról esik komolyabb szó az illetékes körökben? Helyes, okos, jó dolgok ezek is, de amikor maga a ház van pusztulóban, ki olyan bolond, hogy abba új ablaküveget válasszon?

A magyar nép háza, a gazdasági élet van pusztulóban. Gyökeres munkára van szükség, hogy a nemzetfentartó nép össze ne omoljon.

Sokat lehet tenni.

Ezen a címen jelent meg lapunk két előző számában is vezércikk arról, hogy iparosaink nem használják kikellőképpen a törvényadta kedvezményeket sem a maguk anyagi előnye érdekében s hogy nevezetesen alig történik részükről valami az ipari és gazdasági hitelszövetkezetekről alkotott törvényben részükre megadott kedvezmények kihasználása tekintetében.

E két cikkre kapunk most, — a szerkesztőséghez intézett levél formájában — észrevételeket a szentesi ipartestület érdemelnökétől és ezeket adjuk itt közre az alábbiakban:

„Tekintetes szerkesztő úr!

B. lapja f. évi 20-ik számában „Sokat lehet tenni” című vezércikkben minket iparosokat szinte vadolni tetszik azzal, hogy az 1898-ik évben megalkotott gazdasági és ipari hitelszövetkezeti törvényt semmibe sem vesszük s annak ránk nézve aladós kihatása iránt teljesen érzéketlenek vagyunk. Engedje meg a Tek. szerkesztő úr, hogy ezen cikkre csak nagyon röviden válaszoljak.

Nem vagyunk annyira érzéketlenek, hogy ezen törvényt és annak előnyeit semmibe se vennénk, vagy nem ismernénk fel annak aladós voltát; sőt ezen, a kisiparosokra nézve életbevágó kérdés nagyon is foglalkoztat bennünket. De ilyen szövetkezetnek a létesítése, melynél az egyetértésre fölültebb nagy szükség van, Szentesen nem olyan könnyű dolog. Hiszen történtek már a múltban ilyen irányban kísérletezések, ezek azonban eredményre nem vezettek, nem is vezethettek az egymás iránt való irigység és egyet nem értés miatt.

De el fog jönni nemsoká annak az ideje, mikor ilyen nagyfontosságú kérdést nyugodtan tárgyalhatunk és ha akkor meg fogjuk ismerni a kereskedelemügyi miniszter úrnak az ilyen szövetkezetek irányában tanúsított jóakarátát és aidozatkészségét: bizonyára nem lesz a szentesi iparosostály sem bizalmatlan ezen törvény iránt, hanem meg fogja alakítani az ipari szövetkezeteket, hogy az államalaj szubvencionált gyáripár cinyomása alól felszabadulva, talpra tudjon állani.

Mert hogy a kisiparos, kézműves osztály tömörüljön, hogy szövetkezeteket alakítson, — erre nagy szükség is van, — hiszen ha így nem teszünk, pár évtized alatt a gyárak miatt teljesen tönkre is megy a kisipar s hirmondónak se találunk egyet azokból a kisiparosokból, akik a társadalomban máig olyan tekintélyes helyet foglaltak el, hanem találunk majd ezek helyén alarendelt, szolgásgazban sanyió ipari gyári munkásokat.

Csak hogy az ilyen szövetkezetek megalakítását megelőzően szükséges, hogy az iparosostály között a békét, az egyetértést fejezzük, — ehhez pedig idő kell. Az elmúlt évek adatain politikai és helyi közéleti harcok között lehetlen lett volna szövetkezetek alakítására gondolni is, mert az igazat megvallva, — egymást még gyűlölni is tudtak azok az iparosok, akik nem voltak egy politikai nézetben.

Ma már, hála istennek nem így van. Akik mint legnagyobb, szinte engesztelhetelen ellenségék voltak egymással szemben politikai nézetük miatt: ma kezek fogva, az iparosostály érdekét tekintik elsőnek és azon működnek, hogy politikai nézeteltérés ne válassza külön a szaktársat a szaktársától, hanem egymást megbecsülve, egymáshoz tartva, az iparosság jobblléteért való küzdés legyen a főcív.

Ha talán vannak még közöttünk olyanok, akik a szépen indult békét megakarnák zavarni, — jóakarattal megfogjuk azokat is győzni és akkor eljön majd annak az ideje, hogy az ipari szövetkezeteket megalakíthassuk.

Ezek után maradtam a tekintetes szerkesztőségnek.

Szentesen, 1901. febr. 6-án.

Összente tiszteelője:

Racs Zsigmond,
ipartestületi elnök.

Hát ime egy iparos, aki helyesen fogja fel az ő társainak érdekeit; — aki átérti és érzi: mennyi aladás volna ebben a kisiparoságra, ha semmis politikázás, folytonos sopánkodás és panasz helyett egyebet se tenne, csak kihasználja a maga érdekében a meglévő törvény azokat az intézkedéseket, amelyek a javára és céltudatosan csakis az ő javára hozhattak meg.

Örömmel látjuk, hogy éppen az ipartestület elnöke az, aki egyetértésre, összetartásra buzdít. Hogy ez az egyetértés, összetartás mégis legyen az iparosságban: ez — ha nem is éppen feltétlenül, de sokban ő rajta áll s attól függ lényegesen, mennyire lesz képes, meggyőző okokkal, az ő iparostársaira hatni.

Hogy erre ő benne a teljes jóakarattal megvan: ebben nem kételkedünk. Viszont ne kételkedjék az iparosság se abban, hogy amikor mi a „Sokat lehet tenni” cikksorozatát közreadtuk, ezzel önzetlenül, minden hatsó gondolattal nélkül akartuk az ő érdekeit szolgálani és őket tértelenségükből felrázva, a csalekvés terére vinni.

Hegyi páter igaztási pöre.

Mialatt Hegyi Antal Csongrádon újabb összeütöközése került az igazságszolgáltatás közege felé, Szegeden éppen akkor tárgyaltak egyik legérdekesebb igaztási porét.

Az még 1899. év szeptember 27-én történt egy rendkívüli mód látogatott képviselőtestületi közgyűlés keretében. Arról volt szó, hogy Ludrovai Tóth István felfüggesztett csongrádi községi bíró helyét kell ideiglenesen betölteni.

Egyéb ügyek iránt alig mutatkozott érdeklődés, most azonban az összes képviselőtestületi tagokon kívül megjelent még vagy nyolcvan érdeklődő, mert Hegyi jó előre figyelmeztette őket, hogy érdekeik s közgyűlésre lesz kilátás.

A gyűlést Mátéffy Kálmán főszolgabíró nyitotta meg s miután kijelentette, hogy Ludrovai helyettesítése a tárgy, egyúttal kandidálta Csejtei Lajost, Eorgó Gergelt és Jantos Antalt.

Pokoli zivaj támadt erre. Hegyiék ugyanis azt akarták, hogy a felfüggesztett bíró legyen önmagának a helyettesítés éktelen láрма közepett ordították, hogy:

— Eljen Ludrovai Tóth István!

Mátéffy főszolgabíró alig jutott szóhoz, mikor aztán némileg elült a zaj, megmagyarázta, hogy keptelenséget követel a közönség, amelynek egyébként sincs hozzászólása a képviselőtestületi ügyekhez. Viselejk magukat csöndesen, különben kénytelen lesz kiűrtetni a termet.

A válasz azonban erre is az volt, hogy:

— Eljen Ludrovai Tóth István!

Hogy ekkor mi történt, azt a tanúk különféleképpen mondták el a tárgyaláson. Csak annyit láttak, hogy Hegyi a közönség felé fordul és nekivörösödve beszél. Szavai nyomán mindig erősebb lesz a láрма, mire hirtelen megtelik a szoba csendőrkkel. A lármából most már tisztán hallatszik ki Hegyi plébános szava:

— Gyálázat! Már megint szoronyos emberek avatkoznak a közigazgatásba!

Bogdán csendőrfőnök ekkor Hegyi elé állt és felszóllította, hogy távozzék hűveivel együtt a teremből, mire Hegyi dühösen replikázott:

— Maga nem parancsol nekem, az én helyem itt van, zsandárnak azonban semmi keresni valója a közgyűlési teremben.

Majd hűvei felé fordulva folytatta:

— Ne menjünk ki azért se!

A csendőrfőnök sem halgatott el s hivatkozott rá, hogy utasítsa lett erre a lépés s újból felhívta Hegyit a távozásra.

Az igaztottságnak Mátéffy főszolgabíró vetett véget, aki lezárta a szavazást s befejezettnek nyilvánította az ülést. Az összes szavazatokat Csejtei kapta, mert Hegyi emberei vonakodtak szavazatokat leadni.

A Btk. 172. §-ába ütköző hatóság elleni igaztás vétsége miatt került ezért Hegyi a szegedi törvényszék elé, ahol megjelent a múlt év október 4-én Csongrád képviselőtestülete esaknem teljes számban. Hegyi annak idején nem tagadta a terhére rótt cselekményt, viszont voltak olyanok is, akik, a plébános mellett tettek tanúbizonyságot, bizonyítva, hogy Bogdán főnök erőszakos fellépése a legnagyobb visszatetszést szűlte.

A törvényszék egy havi államfogházra ítélte Hegyit, kinek ügye így került a szegedi ítélőtábla elé. A tábla már sokkal szigorúbban fogta fel a dolgot, mert ezt a bűntetést dr. Winkler István királyi ügyész vad és Wégmann Ferencz különvédő védbeszéde után három havi államfogházra emelte föl.

Ujdonságok

Szentes, 1901. február 13.

— Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete a folyó évi február hó 18-án azaz hétfőn délelőtt 9 órakor a Kurcántúli közgyűlési teremben rendes közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés Györi Ferencz főszámvevő elhunytáról. 2. Elnöki jelentés Szeder Imre virilisi képviselő elhunytáról s helyébe a soros póttag behívásáról. 3. Elnöki jelentés Bodor Imre városi adóoszt elhunytáról s ezzel kapcsolatban tanácsi intézkedés 100 korona temetési költség utalványozásáról. 4. Elnöki jelentés gróf Karolyi Imre ő méltóságának az inségekre részére tett 500 koronás adományáról. 5. Elnöki jelentés arról, hogy a földmívelésügyi minisztérium a szentesi mezői munkássegélyalap javára 3042 korona 26 fillért adományozott. 6. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának 305/1900. számú határozata a szombati kirakodóvasár eltolrása tárgyában hozott városi képviselőtestületi határozatnak helybenhagyásáról. 7. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának 376/1900. számú határozata a Szánthó János birtoknyilvántartó fegyelmi ügyében hozott városi képviselőtestületi határozat megsemmisítéséről. 8. Elnöki jelentés a földmívelésügyi minisztérium adományából létesítendő népkönyvtár felállításáról. 9. Elnöki jelentés mentő tanfolyam tartásáról. 10. Elnöki jelentés Hegedus István segéd-adóosztágnak az 1901. évre vezet adóosztázt történt kirendeléséről. 11. Tanácsi intézkedés a főszámvevői teendőknél ideiglenes ellátásáról. 12. Elnöki jelentés a végleg megüresedett főszámvevői állás és a betöltetlen alszámvevői állás betöltése iránt az alispáni hivatalhoz intézett felterjesztésről. 13. Elnöki jelentés az állatorvosi állás betöltése iránt az alispáni hivatalhoz intézett előterjesztésről s ezzel kapcsolatban tanácsi intézkedés és az állatorvosi teendők ideiglenes ellátásáról. Elnöki jelentés a végleg megüresedett adópenztári ellenőri állásnak betöltése iránt az alispáni hivatalhoz intézett felterjesztésről. 14. Elnöki előterjesztés a város alapítványi pénzeinek hova leendő elhelyezéséről. 15. Elnöki előterjesztés a város alapítványi pénzeinek hova leendő elhelyezéséről. 16. Az esküdtékes egyéneket összeíró

bizottság megválasztása. 17. Az építkezési bizottság jelentése a nagyvendéglő épületének felülvizsgálatáról. Ezzel kapcsolatban a felülvizsgálatot teljesítette Pünkösdi Ferenc műszaki tanácsos részére tiszteltetj megállapítása iránti javaslat. 18. Komor Marcell műépítész köszönő levele 19. Jelentés a népszámlálás eredményéről. 20. Tanácsai javaslat a közigazgatási tanfolyam részére 100 korona alapítvány megszavazása iránt. 21. Farkas Klára szül.: Dóci Imréné és Dósa Molnár Mária férj: Gránic Jánosné szülész női oklevélének kihirdetése. 22. Pénztárviszsgálatokról jelentés. 23. Jegyzőkönyvhiteliséti bizottság kirendelése.

— **Adomány az inségesek részére.** Hála Istennek arról nem igen beszélhetünk, hogy az inség réme felütötte volna fejét. Derék munkás népünknek nem kenyere a kenyélés, s amennyire szorgalmas emberektől kitélik, gondoskodik a kereset napjaiban, munkanélküli időszakban való megélhetéséről. Csupán azok segélyezéséről kell tehát a hatóságunk gondoskodnia, akik koruk, tehetetlenségük okán valósággal nyomorban vannak télvíz idején, — s akik — körülményeik pontos megállapítása mellett tűzfát és kenyert kapnak a hatóságtól. E humanitárius cselekedetében jött segítő társul az előjárásnak a három nőgyelet; az ágostai evangélikus, az izraelita és a jótékony nőgyelet, akik erejükhez képest juttattak 30—30 koronát az említett nemes céla. Ezekhez járul még a Szentesi Takarékpénztár 50 koronás adományával. A tanács az összegeket a szegényügyi bizottságra bízta oly célból, hogy az arra valóban raszorult egyéneket kenyérral és tűzfával lássa el.

— **Pályázatok a városnál.** Mint lapunk hirdetményei között olvasható, Dr. Csató Zsigmond alispán Szentés város közigazgatásánál üresedésben lévő főszámvévői, — alszámvévői, — adópénztári ellenőri és állatorvosi állásra hirdet pályázatot. A pályázatok márczius hó negyedikéig nyújtandók be az alispáni hivatalban.

— **Szeged és Horgos népe.** Mint tudósítónk írja, Horgoson is befejezték a népszámlálást. A lakosság feltűnő nagy száporodása konstatalható itt is és egyúttal konstatalható, hogy a szegedi tanyák öntik oda a népet. A horgosi népszámlálás eredményei a következők: a lakosság jelenlegi létszáma: 7246, tíz év előtt volt 5671, vagyis 1575-tel szaporodott a lélekszám, mi percentekben kifejezve 27,4% szaporulatot tüntet fel. Horgos lakossága az utóbbi időben rohamosan nő, mióta a szőlőkultúra nagyobb arányokat ölt. Kilátás van rá — jegyzi meg tudósítónk — hogy rövid időn belül még rohamosabban fog községünk fejlődni.

— **Párbajozó szerkesztők.** A mult évi március 8-án Dienes Márton az Egyetértés és Holló Lajos orsz. képviselő, a Magyarország szerkesztője, hírlapi polemiaiból kifolyólag kardparbajt vívtak. A parviadalban mind a két fél megseřült. Holló és Dienes a törvényszék vad alá helyezte a btkv. 298. §-a alapján s ellenük e hó 11-ére tűzték ki a főtárgyalást. Ismeretes azonban, hogy Dienes Márton időközben Csongrád város országgyűlési képviselőjévé választották, a miért is Dienes mentelmi jogot élvez. A jelzett napra kitűzött tárgyalást tehát nem lehetett megtartani és Geszti Andor királyi ügyész indítványára elhatározta a bíróság, hogy Dienes kikéri a képviselőházból, s azután tárgyalási határnapot tűz ki.

— **Pihenő.** A város gazdasági szenátora Novobáczky Győző vonult félre egy kis üdülésre, ami hogy zaklatott hivataloskodása közben jó eshet neki: mondanunk sem kell. Pontosan két, pontosan tekszik, a hogy a kalendárium előírja, s pontosan megteszi a napi egy óras sétát. Ételtére, italára

vigyáznak; se kicsi, se nagy ne legyen a porció, s az egész üdülési processzus rendjén menne, csak az az egészben a bosszantó, hogy nem a szenátor úr csukja be az ajtót. Mert hát a m. kir. államrend lakatját minden este raakasztják a szobaajtóra. Államfogyolyi állásban ül a mi szenátorunk a szegedi m. kir. államfőházbán a Hollósi Istvánnal tavaly elküvetett párosviaskodásért s ott vigyáznak rá olyan féltékenyen, nehogy ellopják a foglyot s megkarosodják a m. kir. állam. Mint értesülünk, a 8 napos strófma letelik.

— **A lenyobb magyar városok.** Maholnap teljesen együtt lesznek az országos népszámlálás adatai. Az ország nagyrészből felterjesztették már az eredményt. Ebből a fontosabb városok sorát össze lehet állítani. Az eddigi adatok szerint azon városok sora, amelyeknél 40.000-nél több lakójuk van, a következők:

1. Budapest	729.383 lélek
2. Szeged	104.097 „
3. Szabadka	83.940 „
4. Debrecen	73.417 „
5. Pozsony	61.944 „
6. Hm.-Vásárhely	60.789 „
7. Zagráb	56.980 „
8. Kecskemét	56.997 „
9. Arad	51.733 „
10. Temesvár	50.760 „
11. Kolozsvár	48.027 „
12. Nagyvárad	47.645 „
13. Pécs	42.423 „
14. Újpest	41.179 „
15. Miskolc	41.100 „

— **Villamos vasút a szomszédban.** Még mi a villamos laszterek mellett egyiptomi sötétségben tapogatózunk, a szomszédban, H.M.-Vásárhelyen már a közúti villamos vasút létesítéséről tárgyalnak. A városi villamváltási részvénytársaság ugyanis a főntebbi célra a kereskedelemügyi minisztériumtól kinyerte az előmunkalati engedélyt. Nem is kételkedünk benne, hogy a villamváltással kapcsolatosan létrehozak hmvásárhelyi szomszédaink a közúti villamos vasutat is.

— **Az öreg szabók vigádnak.** Pár nap még s elkövetkezik Hamvazo szerda, amikor is bezárulnak a baltermek ajtói s önmagunkba szállva elmélkedünk e világ mulandóságán. Az öreg szabók azonban mielőtt magukba szállanának, s fejükre hamut hintonének, csomót kötnek a farsang végére. s a régi szép szokások képest ez évben is meg tartják kedélyes családiás összejövetelüket. Hétfőn lesz a nagy nap, amikor a jélepti díj ellenében kinek-kinek kijár a jókedv és tánc mellé a pompás paprikás hús, s a kedvetterítő csongrádi, kinek-kinek annyi, amennyit épen elbir.

— **Szaporodik az „emberanyag“.** Vasárnap volt az idei sorozás alá kerülő hadkötélesek sorshúza. Az első korosztálybeli hadfiak száma 332, — ami szembeallitva a tavalyi 260 állitaskötéssel, feltűnő nagy emelkedést mutat, olyannyira, hogy hadkötélesein száma elkorára még nem emelkedett. Kiváncsiak lehetünk most már arra, hát a qualitás mértéke ugyan szintén főlebb szállott-e?

— **400 koronás gyűrű.** A szentesi rendőrség táviratilag értesítette a szegedi kapitányságot, hogy itt egy azur foglalató rovatkos gyémántkövű aranygyűrűt loptak el. A tettest a környéken nyomozzák.

— **Bolondá tett szocialisták.** Szavahihető férfitől hallotta e sorok írója azt, hogy Vági György azt írta S z e m e n y e i Imre orosházi embernek Amerikában, hogy siessen Szemenyei és szocialista társai Amerikába, hogy kiérjenek akkorra, a mikor a „futás“ lesz. — S hogy megértse, mit kell a „futás“ alatt érteni, aztírta, hogy bizonyos időben összegyűjtik az amerikai földnélküli embereket s reggel egy bizonyos órában megadják a jelt a futásra s mindenki, a ki a futásban részt vesz, azután földet kap, a mekkorát reggeltől estig be tud futni. — Szemenyei és társai, bizza abban, hogy nekik még jó lábuk van a hogy így könnyen jutnak sok jó földhöz:

kimentek Amerikába s keserűen győződtek meg arról, hogy Vági György őket bolondá tette.

— **A menházi szegények nevében** a menházgondnok felkért bennünket arra, hogy a Szeder családnek tolmácsoljuk a menházak köszönetét, amiért megboldogult Szeder Imre halálának emlékére a család őket bőségesen megvendégelte. Szívesen tesszük azaz a hozzáadással, hogy a nemes cselekedet magában horjda dicséretét.

— **Megharapta a kutya** Borsos Szabó Ferencz csizmadia-mestert. A rkapatinység elrendelte a kutya felboncolását, hogy, ha az eb netán veszett volna, Bosos a Pasteur — intézetbe felszállithassák.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1900. május 1-től

Szolnok—H.M.—Vásárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 perckor éjjel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.

Pusztá-Tenyőről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 22 p. délután és 5 óra 36 p. délután. Tisza-Földvállról indul 6 11 p. reggel, 4 óra 43 p. délután és 6 óra 42 p. este.

Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 17 p. reggel 2 óra 44 délután és 7 óra 33 p. este.

Tökéről indul 7 óra 48 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 8 ó. 00 p. este.

Szentesre érkezik 8 óra 22 p. reggel, 3 óra 47 p. délután és 8 óra 30 p. este.

Szentesről indul 4 óra 47 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 4 ó. 57 p. este.

Szegvárról indul 5 óra 10 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 10 p. este.

Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 6 óra 05 p. este.

Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 ó. 37 p. délelőtt és 6 óra 57 p. este.

H.M.—Vásárhely—Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 16 p. este.

Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 03 p. délután és 9 óra 23 p. éjjel.

Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 11 p. reggel, 12 óra 35 p. délután és 7 óra 27 p. este.

Tisza-földvállról indul 8 óra 01 p. reggel, 1 óra 29 p. délután és 8 óra 14 p. este.

Pusztá-tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 41 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.

Szolnokra érkezik 10 ó. 0 p. délelőtt, 3 óra 42 p. és 10 óra 06 p. éjjel.

Szegvárról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 46 p. éjjel.

Szentesre érkezik 9 óra 0 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 ó. 06 p. éjjel.

Szentesről indul 5 óra 55 p. reggel, 11 óra 15 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.

Tökéről indul 6 óra 29 p. reggel, 11 óra 52 p. délután és 6 óra 41 p. este.

Csongrád—Félegyház—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 15 p. d. e., 1 ó. 05 p. d. u. Félegyházra érkezik 10 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u.

Félegyházról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Szegedre érkezik 11 ó. 40 p. d. u., 5 ó. 53 p. dp.

Algyőről indul 7 óra 38 p. reggel, 11 ó. 35 p. délelőtt, 4 óra 22 p. délután, 10 ó. 03 p. éjje.

Szegedre érkezik 7 óra 55 p. reggel, 11 ó. 40 p. délelőtt, 1 óra 47 p. délután, 5 ó. 53 p. éjjel.

Szeged—Félegyház—Csongrád.

Szegedről indul 10 órakor d. e., 1 ó. 14 p. d. u. Félegyházra érkezik 10 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u.

Félegyházról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 33 p. etes.

Szeged—H.—Csaba.

Szegedről ind. 3 ó. 40 p. éjjel, 10 óra 25 p. reggel 3 órakor délután, 6 óra 40 p. este.

Algyőről indul 3 óra 57 p. éjjel, 10 óra 38 p. délelőtt, 3 óra 14 p. délután, 7 óra 02 p. este.

Vásárhelyre érkezik 4 óra 33 p. éjjel, 11 ó. 1 p. délelőtt, 3 ó. 46 p. délután, 7 óra 44 p. este.

L. utalványok és Főszerkesztő: Dr. MATYÉNY FERENCZ
Felelős szerkesztő: B. ÁNFALVI LAJOS.

Chief-Office 48, Brixton-Road,
London, SW.

THIERRY A. gyógyszerész
vérképző és tápláló valódi
Hämatin-pasztyillája

a legmegbízhatóbb szer a vérértékesítés, sápkór és ennek következményei megszüntetésére. Kerülni kell a gyomorizgató, kábitó nehéz vasborkor használatát és csakis ezen szelíd hatású, könnyen felszívódó pasztyillákat kell használni. Minden doboznak el kell látva lenni a készítő aláírásával. A pénz előleges beküldése mellett egy dobozt, bérmentve **4 koronáért** küld:

THIERRY A. gyógyszerész balsamgyára
Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
IV. 5-2.

Nyilvános értesítés.

Alólirott arcképműintézet, hogy mentve legyen művészien iskolázott kitűnő arcképfestői elbocsátásának kellemetlenségétől és azokat továbbra is foglalkoztathassa, rövid időre és csak a **rendelkezés visszavonásáig** elhatározta, hogy minden haszonról és nyereségről lemond.

Készítjük és szállítunk tehát **csak 7 frt 50 krajcárért**

életnagyságú arcképet

mellkép) elegáns, gyönyörű barokkerettel, melynek értéke legalább 30 frt.

Aki tehát saját vagy felesége, gyermekei, szülei, testvérei vagy más, akár elhunyt rokonai vagy barátai arcképet megakarja festetni, csak az illetőnek fényképét kell beküldenie és 14 nap alatt olyan arcképet kap, mely bizonyosan nagyon meglepi és megörvendezteteti.

Az arcképcsomagolás rekeszét önköltségben számitjuk fel. Megrendeléseket a fénykép melléklésével, mely a képpel együtt sérterlenül lesz visszaküldve, utánvétel ellenében, vagy a pénz előzetes beküldése esetén fogadunk el.

Kiválóan művészi kivitelről és természetihasonlóságról kezeskedünk.

Az elismerő és köszönő levelek százaai állanak betekintésre bárkinek rendelkezésre és kívánságra bérmentve beküldetnek. 12-4

Művészi arcképműintézet „Kosmos”
Bécs, VI. Mariahilferstrasse 116.

Kotvics Lajos

I. t. 33 számú háznál 3 szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel és egy külön álló egyszobás lakás a hozzá tartozó mellék helyiségekkel együtt Szt.-György naptól haszonbérbe kiadó. Értekezhetni ugyanott. 3-1

Debrecenyi Sándornak

Kistőkén 4 hold földje a vasút mentén örök áron **eladó**. Értekezhetni lehet Tarnóczy János italmérónél II. t. 57.

F O N T O S M I N D E N K I N E K !

Kiváló hazai készítmény.
Törv. védve. 10-6

DURATOR

a cipőtalp minden 3-4 hétben egyszeri bekenéssel

ötször oly tartós és vízhatlan lesz.

Ára 1 bádoppalacknak, használati utasítással együtt 1 korona. nagy palack 2 korona.

Postán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden fűszerkeres kedésben, droguériákban, cipészeknél stb.

Főszétküldés: DURATORGYÁR
Budapest, V. Lipótkörút 1/b. szám.

Viszontelárusítók mindenütt kerestetnek.

1913 Csongrád vármegye alispánjától
alisp. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Szentes rendezett tanácsú városnál üresedésben levő, évi 1400 korona fizetéssel javadalmazott főszámvetői, — továbbá évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott alsszámvetői, évi 1000 kor. fizetéssel javadalmazott adópenztári ellenőri és 600 kor.évi fizetéssel javadalmazott állatorvosi állásra pályázator hirdeték s felhivom azokat, kik ezen tisztialások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, eddigi alkalmaztatásukat és elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám f. évi március hó 4 ik napjának d. u. 5 órájáig nyújtsák be.

Később beérkező kérvények figyelmen kívül hagyatnak.

Megjegyeztetik, hogy a hivatalának elfoglalása előtt a főszámvető 2800 és alszámvető 2000 és az adópenztári ellenőr 2000 korona biztosítékot köteles letenni továbbá, hogy az állatorvost fenti évi fizetésén túl a hűs szemle után megállapított díjak is megilletik és hogy az állatorvosnak a magán állatorvosi gyakorlat is meg van engedve.

Szentes, 1901. évi február 11 én.

3-1 Dr. Csató Zsigmond.
alispán.

Hirdetmény.

A szentesi kerület által a Szegedi kereskedelmi és iparkamarába küldendő kamarai kiutagok választására határidőül 1901. évi február hó 18-ik napján a Szentesi községi bíróság hivatalos helyiségébe kitűzöm, oly értesítéssel, hogy a kereskedők d. e. 8-12 óráig, — az iparosok d. u. 2-5 óráig szavazhatnak jelöltjükre. Szentes, 1901. febr. 12.

Kálmán Imre
albizottsági elnök.

6118/tk. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Hutter Ferencsevics szegedi czég** végrehajtatónak **Biró Pálné** szül. Nagy Veron mindnszinti lakos végrehajtat szenedett elleni 102 kor. 82 fillér s jár. iranti végrehajtatási ügyében a szentesi királyi járásbíróóság területén lévő, Mindszenti község belterületén fekvő, a mindnszinti 3143 szíjtkvben. A. f. 1. sorz. alatt felvett 110 hrsz. ingatlanra 800 koronában ezennel megállapított kikáltási arban az árverést erendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi március hó 9-ik napján d. e. 9 órakor Mindszenti községhezatal megatartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsásának 10 százalékát, vagyis 80 koronát készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a banatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóságnal, 1900. évi dec. 28. an.
KATKICS, kir. aljbíró.

433

Póthírdetmény.

tk. 1901.

A szentesi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a **Guszt Lipót utóda Guszt Helén** szentesi cég végrehajtatónak a **Gazdasági gözmalom részvény társaság** szentesi cég végrehajtat szenedett elleni 93 kor. 64 fillér s jár. iranti végrehajtatási ügyében az 5725/1900 sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a szentesi 14327 szíjtkvben. A f. 1. sorz. alatt felv. 90 hrsz. ingatlan 1060 korona kikáltási arban ezen telekkönyvi hatóság helyiségében 1901. évi február hó 20-ik napjának d. e. 9 órájara kitűzött árverés az 1881 LX. t. cz. 167. § a alapján a kecskeméti leszámított és pénzvaltó-bank részvénytársaság végrehajtató érdekében is 12000 kor. tőke követelés és járulékaí kieligítése végett megatartani fog. Szentes, 1901. január hó 28.

Katkics,
kir. aljbíró.

Eladó föld.

40 hold igen jó fekete szántóföld, búza és here vetéssel oics m eladó egyik közeli városban, melynek megvételéhez 4-5 ezer frt elegendő a többi 50 év alatt is törleszhető le, esetleg fele föld is eladó.
ható Czím e kiadóhivatalba megtud-

KI AKAR

← egyéves önkéntes →

LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végeztek, előkészítősükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

A ki már sor alatt állott, elkésset.

Születési év közlendő.

Prospektus ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf igazgatója,
Debrecenben

Tanbizottság: eddei **DRAUGENTZ JÁNOS** dy. m. kir. honvedzetres és **MAYER ADOLF** ny. cs. és kir. örnagy. Felügyelő: a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium megbízásából a tank. kir. főigazgató. 5-2